

ناو نقدی در حال تعمیرات در کارخانجات نیروی دریایی ارتش

زیر دریایی کلاس سنگین یونس در حال تعمیرات در حوضچه خشک کارخانجات

ناوچه موشک انداز کلاس سینا در حال ساخت در کارخانجات نیروی دریایی

ناوشکن سهوند در حال ساخت در کارخانجات نیروی دریایی

کارخانجات نیروی دریایی ارتش جایی است که تعمیرات و ساخت و سازهای شناوری این نیرو در آنجا انجام می شود و این کارخانجات نه تنها تعمیرات اساسی شناورهای نداجا و دیگر سازمان های دریایی کشور را انجام می دهد بلکه تاکنون چندین فروند شناور آبی خاکی، شناورهای گشتی و ناوچه های گوناگون را نیز ساخته است، البته اوج این ساخت و سازها نیز ناوشکن جمهوری اسلامی ایران «جماران» است که افتخاری برای این مجموعه استراتژیک به شمار می رود. این مجموعه توانمند در عرصه صنایع دریایی، توانسته با ارتباط خوبی که با بخش های علمی و دانش بنیان کشور برقرار کرده است نیروهای ایرانی و متخصص را از گوشه گوشه کشورمان گرد هم آورد و در حالی که شرایط آب و هوایی نامناسب بندرعباس هرگونه فعالیتی را سخت و طاقت فرسا می کند، این عزیزان در دمای ۵۰ درجه و رطوبت ۸۰ درصدی به دست و پنجه نرم کردن با آهن داغ می پردازند تا شناور جدیدی برای دفاع از حریم میهن اسلامی به دریا وارد شود یا شناوری که نیاز به تعمیر دارد به دست باکفایت فرزندان این مرز و بوم فعالیت خود را از سر گیرد. دیدار ما اوایل آبان ماه انجام شد و با این که به قول افراد حاضر در کارخانجات، هوای بسیار مطبوعی جریان داشت ولی تحمل همان هوای مطبوع برای ما که از تهران به جنوب رفته بودیم سخت و غیرقابل تحمل بود. اما این کار برای زحمت کشان عرصه صنایع دریایی نداجا آسان شده است زیرا می دانند ساخت شناورهای بزرگ و تعمیر و نگهداری شناورهای موجود ارزش بالایی دارد. فرمانده کل قوا نیز در دیداری که با مسئولان ارشد نیروی دریایی ارتش داشته اند بر همین اهمیت تاکید فرموده و می افزایند: «بنده از کارخانجات بندرعباس بارها و بارها بازدید داشته ام. زمانی این کارخانجات فقط به درد این می خورد که بخشی از قطعات ناوها را تعمیر یا تولید کند اما امروز شما سینه خود را سپر می کنید و می گوید ما ناو جنگی می سازیم، واقعیت هم همین است، می سازیم و بهترش را هم می سازیم.»

■ ساخت سومین نسل ناوچه هایس از جماران

این خواسته و این تدبیر مبارک سال ۸۸ به ثمر نشست و اولین ناوشکن تمام ایرانی با نام جماران در کارخانجات نیروی دریایی تولید و با موفقیت عملیاتی شد و ما در بازدید اخیرمان از کارخانجات شاهد بودیم که پس از جماران و ناوشکن دماوند که در بندر انزلی ساخته شده، سومین ناوشکن ایرانی و هم نام ناو شهید ایرانی در دفاع مقدس- سهوند- در این کارخانجات در حال ساخت است و پیشرفت خوبی نیز دارد. آن چنان که امیردربار سیاری فرمانده نیروی دریایی نیز از بهره برداری از ناوشکن سهوند در اواخر سال ۹۴ خبر می دهد. این ناوشکن که در حوضچه خشک کارخانجات قرار داشت کارهای زیربنایی خود را تا حدود بسیاری پشت سر گذاشته بود و ما توانستیم لذت قدم زدن روی ناوشکنی را که قرار است ماه های بعد از آن رونمایی شود احساس کنیم و بهتر آن که می دانستیم این شناور عظیم و راهبردی را متخصصان همین کشور و با هزینه ای به مراتب کمتر از نمونه خارجی آن می سازند. از دیگر نکات جالب این ناوشکن ساخت سریع آن است که به گفته امیر غلامزاده معاون جهاد خودکفایی نداجا فقط در حوزه ساخت کاسه ناوشکن، کاسه سهوند نسبت به جماران که ۴ سال طول کشید در عرض ۹ ماه ساخته شد. همچنین گفته می شود سهوند که در قالب پروژه موج ۵ در دست ساخت است به لحاظ فناوری نیز قابل مقایسه با موج یک (جماران) در زمان الحاق به ناوگان نداجا نیست و برتری های شگرفی به همراه خواهد داشت. جنس به کار گرفته شده برای سازه این شناور یک جنس به خصوص و ویژه با قابلیت رادارگریزی است و این کشتی جنگی به سامانه های الکترونیکی و دفاعی مدرن و به روز، مجهز خواهد شد. این ناوشکن امکان نصب سامانه های موشکی سطح به سطح و سطح به هوا را نیز داراست و از نظر دفاع سطحی و دفاع ضدهوایی نسبت به جماران تجهیزات بیشتری دارد. همچنین ناوشکن سهوند در مقایسه با جماران از سیستم های کشف و شناسایی و جنگال (جنگ الکترونیک) بیشتری برخوردار بوده است

و قابلیت نصب رادار عصر را برای مقابله با موشک های کروز و پهپاد ها نیز دارد. این شناور به یاد ناوچه سهوند کلاس الوند که سال ۶۷ در جریان عملیات آخوندک با ناوگان دریایی آمریکا در خلیج فارس درگیر و در این عملیات غرق شد، «سهوند» نام گرفته است. پروژه دیگر جالب توجه در این کارخانجات تولید ناوچه های موشک انداز و سریع کلاس پیکان با نام پروژه سیناست که آن هم از افتخارات نیروی دریایی است که تاکنون توانسته است تعداد قابل ملاحظه ای از این کلاس را که در پی زنده کردن نام ناوچه شهید پیکان است با علم و توانایی داخلی بسازد و مورد استفاده قرار دهد. از این نمونه چند فروند در آب های خزر در حال تردد و گشت زنی هستند که ناوچه های پیکان، درفش و جوشن از آن جمله محسوب می شوند. این ناوچه به ۲ یا ۴ موشک سطح به سطح و ضدکشتی سی-۸۰، یک توپ ۷۶ میلیمتری فجر ۲۷ و یک توپ ضدهوایی ۴۰ میلیمتری مجهز است. همچنین قایق تندروی آذرخش ۱۴۴ نیز در این کارخانه ها تولید می شود که به گفته یکی از فعالان این مجموعه به کاری دم دستی و ۲۴ ساعته تبدیل شده است.

■ تعمیر و بازسازی ناوشکن الوند

با توجه به سن بالای برخی شناورهای ما و تحریم تسلیحاتی که از ابتدای انقلاب اسلامی تا کنون از سوی کشورهای مستکبر علیه کشورمان جریان داشته است، بحث تعمیر و بازسازی نیز در کارخانجات نیروی دریایی ارتش با جدیت بسیاری پی گیری می شود. در بازدید از کارخانجات شاهد حضور ناوشکن الوند در حوض شناور ۴۰۰۰ تنی کارخانجات و ناو نقدی در اسکله بودیم که کار تعمیر آن ها را نیز مهندسان جوان ایرانی دنبال می کردند تا بار دیگر برای انجام عملیات در دریاهای آزاد آماده شوند. ناوشکن کلاس الوند شامل ۴ ناو تولید انگلیس به سفارش ارتش ایران است که ۳ تای آن ها هنوز در حال فعالیت در نیروی دریایی ارتش ایران هستند و یکی از آن ها (ناوچه سهوند) در جریان جنگ نفتکش ها در سال ۱۳۶۷ غرق شد. این ۴ ناوچه به سفارش سال ۱۹۶۶ ایران در کارخانه های انگلیسی «واسپر تورنیکرافت» و «ویکرز» تولید شدند و با عنوان «ناوچه های کلاس سام» و با نام های سام، زال، رستم و فرامرز به نیروی دریایی ایران پیوستند. پس از انقلاب ۱۳۵۷ نام این ناوچه ها به «کلاس الوند» و به ترتیب الوند، سیلان، دماوند و سهوند تغییر یافت. از آن زمان تاکنون اصلاحاتی برای به روزرسانی این ناوها انجام شده که مهم ترین آن ها جایگزینی سیستم موشکی قاتل دریایی با سامانه موشکی کروز نور است. ناو توپدار و موشک انداز شهید نقدی نیز در زمره ناوهای کلاس Corvettes قرار می گیرد و از مجموع ۴ شناور این کلاس تنها ۲ فروند در نیروی دریایی ایران باقی مانده است که با توجه به تسلیحات و توانایی های محدود خود تنها برای پشتیبانی و فرماندهی عملیات دریایی مناسب هستند ولی با به روزرسانی هایی که در ناو شهید نقدی انجام شد آن را آماده پاسخ به هرگونه تهدید و اعزام به هرگونه عملیات کرده است.

■ بعدعیدی وس هاو تعمیر طارق تو سطم متخصصان داخلی

اما شاید جالب ترین بخش از بازدید کارخانجات نداجا برخوردمان با چاله ای بزرگ به نام حوض خشک بود که در آن یکی از انواع خفزه سیاه یا همان زیردریایی کلاس کیلوی کشورمان به نام «یونس» قرار داشت. زیردریایی سنگین یونس که تا کنون ۲ ماموریت آب های آزاد در خلیج عدن و تنگه مالاگا همراه با ناوگروه های نداجا را پشت سر گذاشته هم اکنون در محل کارخانجات نداجا در حال تعمیر و بازسازی است که این هم توسط کارگران و متخصصان داخلی انجام می شود و برای اینکه کارکنان یونس بتوانند در شرایط بهتری کار تعمیر را پیش ببرند هوای سرد به وسیله چیلرها و کانال های بزرگ و نیرومندی به داخل آن فرستاده می شد. حضور یونس در آب های آزاد و بومی کردن تعمیرات اساسی این کلاس از زیردریایی ها نشان از اقتدار و توانایی کشورمان در عرصه مهم زیر سطحی دارد. به گفته امیر رضاعباسی جانشین فرمانده منطقه یکم دریایی بندرعباس، زمانی قرار شد روس ها که فروشنده این

نوع زیردریایی به ما بودند کار تعمیرات آن را نیز انجام دهند اما سرانجام با بدعهدی روس ها، جوانان و کارکنان ایران تعمیرات زیردریایی سنگین کلاس کیلو به نام طارق را در همین محل به سرانجام رساندند که برگ زرین دیگری در پرونده افتخارات کارخانجات به شمار می رود. زیردریایی کلاس سنگین یونس دارای طول ۷۰ تا ۷۴ متر و وزن روی آب حدود ۲۳۰۰ تن، ۶ مفر ۵۳۳ میلیمتری شلیک اژدر و ۱۸ اژدر بُرد بلند با سامانه خودکار بارگذاری است. ۲۴ مین دریایی نیز در واحد وجود دارد که قابلیت برنامه ریزی و استقرار در اعماق مختلفی را دارند. این نوع زیردریایی همچنین به ۸ فروند موشک پدافند هوایی کوتاه بُرد مجهز است و امکان حمل و شلیک موشک های کروز دریایی اس اس ان-۲۷ را نیز دارند که از محفظه اژدرها پرتاب می شود. گشتی ها از کارخانجات نیروی دریایی ارتش به ویژه بخش های قطعه سازی آن بسیار است اما موارد حفاظتی باعث شد تا بیش از این نشود توصیفی از کارخانجات نداجا ارائه کرد اما حضور در کنار کارگران و متخصصان سخت کوش نیروی دریایی که با کار جهادی و تلاش خستگی ناپذیر کار را در آب و هوای بد منطقه جلو می برند و ایستادن در کنار جرقیل های ۱۰ هزار و ۵ هزار تنی کارخانجات که در کشور عزیزمان ساخته شده است، افتخاری بود که نصیب گروه اعزامی خراسان شد تا از نزدیک شاهد و روایتگر این تلاش باشد.

عزازه قدر

فرمانده منطقه خراسان
به نمایندگی و چهارمین سالگرد
عملیات مروری و روز نیروی دریایی
زیردریایی کلاس سنگین یونس